

DIRECTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicării repetate după
invoială

Unitatea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDĂ

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foale bisericescă-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Orbie filozofică

Un grec de pe vremuri, Heraclit mi-se pare, spunea ritos că totul curge, totul este într'o veșnică mișcare: πάντα ρεῖ. Pare să fi avut atunci viziunea țării românești de astăzi, în care este prea multă apă trecătoare și prea puține pietri care rămân.

Hangul, în această privință, îl duce ministerul instrucțiunii. Dela unire până astăzi, școala românească n'a avut încă doi ani la fel. S'au schimbat programe uneori din semestru în semestru. Cu iușime telegrafică. — Acei cari cunosc cât de cât tainele psihologiei și dinamica irezistibilă a ideilor, își dau seama de imensa nebunie a acestui joc haotic cu sufletul, și altfel sbuciumat și veșnic clocotitor, al tinerimii. Ne-am ridicat nu odată împotriva lui. Totuși, ori cât dorim o mai mare statornicie și consecvență, nu putem voi permanentizarea actualei programe a școlii secundare. Tocmai fiindcă este rodul necopt al schimbărilor caleidoscopice cari au desfigurat până acum școala românească. Este haotic. Lipsit de cerința elementară și esențială a unității și sintezei, el nu poate decât generații zăpăcite, minți obișnuite a imagina cunoștințe disparate, fără discernământ și fără judecată.

De aceea o reformă serioasă acum odată nu poate fi desaprobată. Dar să se ia, de pe acum, toate garanțiile de stabilitate cu putință. Și, de altă parte, să aibă o fizionomie clară, precisă. Să dea un tip de școală cu caracter hotărât, cu rost și ținte lămurite. Ceeace nu se va atinge, dacă vor fi ascultate dorințele tuturor specialiștilor, respectiv a tuturor profesorilor din țară, transformați în bresle după specialități. Fiindcă se bat în capete. Fiecare crede că lumea este închisă în materia ce predă înțelepciunea lui. Nici chiar „filozofii“ nu fac excepție.

Asta-i cazul, în special, cu „gruparea profesorilor de filozofie din București“. S'au întrunit și au hotărât. Au prezentat apoi dezideratele dlui ministru Gusti și acum roagă pe toți colegii din țară să le sprijinească. Ce vreau, anume? — Să se dea mai mare rol și mai mare importanță filozofiei în învățământul secundar. Foarte bine! Intensificarea culturii formale, întărirea puterii de judecată și discernământ este necesară. Filozofia asta o ținteste. Și, deodată, o mai mare spiritualizare a întregului învățământ, astăzi prea înhamat la carul materiei și tehnice.

Până aici de acord. Apelul însă, la urmă, o scoate din topor așa: Trebuie apărută demnitatea însăși și rolul acestui obiect „într'o vreme când filozofia este socotită ca o dezeritate... și studiile de apologetică invadează și tind să clericalizeze liceele românești“. — Frumos de tot. Și următor de filozofic. Iată dar marea nenorocire a liceului: se clericalizează! De ce? Fiindcă se propune în el și apologetica creștină. O oră întreagă pe săptămână, în clasa VII. Filozofii noștri nu pot tolera așa grozăvie.

Este deconcertantă și tristă filozofia bucureșteană. Și lipsită de înțelepciune. Religia e soră bună cu filozofia. Ea ar trebui să fie obiectul de sinteză în învățământul secundar și, deci, predată mult mai temeinic decât acum. Numai așa se va ajunge la spiritualizarea învățământului și la formarea de personalități cugetătoare. Ca să nu mai vorbim de educația morală, de capitală importanță pentru viitorul neamului, care numai în religie își găsește fundamentarea și îndreptarul. De altfel, dacă „filozofii“ din capitală n'ar fi orbi, ar vedea că la aceste limanuri își caută salvarea, în vremea noastră, toate neamurile mari ale apusului, cari se trezesc din naufragiul civilizației materia-

Ziua Domnului

Repausul duminical și viața religioasă — Experiențe și constatări — Ce să facă preoții și ce trebuie să facă autoritățile țării

de Pr. IOAN BORZA

Multe chestiuni se desbat în presa noastră bisericescă. Fiecare își are importanța sa. Totuși, atenția cea mai mare trebuie să se dea chestiunilor cari au o influință directă și hotărâtoare asupra conduitei morale și religioase a mulțimei. Înainte de toate, Biserica stăruie asupra mijloacelor cari sfințesc pe oameni. Toate celelalte cad pe al doilea plan.

Mentalitatea creștinilor de azi e deosebit de interesantă. Suntem de o lașitate nemai pomenită. E lege generală, născută din un vechi obicei răsăritean, ca una să credem și susținem și alta să împlinim.

Din cele multe cari se aseamănă, deosebit de revoltător e felul sărbătoririi duminicilor și a zilelor alese și legate. Am convingerea că slăbirea religiozității de acum e, în mare parte, efectul indeletnicirilor duminicale. Vorbesc în deplină cunoștință de cauză. Am experiat însumi în trei parohii, că unde nu există ziua Domnului nu există creștini, decât doar în matricule. Și bolștea hârnicii de Dumineca e încuibată mai ales în parohiile mixte. Îmi permit să vorbesc din propria-mi pățanie. În prima comună, erau jumătate neuniți. În ziua Înălțării sf. Crucii umblau carele cu poveri, ca în oricare zi de zoală. Duminicile și'n sărbători — afară doar' de ziua primă de Paști și Rusali — clăcile cu plugu', coasa, parii de vie, ș. a., se țineau lanț. Se înțelege: biserica era aproape goală sau cu vreo duzină de clăcași adormiți după exercițiile în aierul dimineții și după tămălerea cu mireasma bunului miros de tămâie. La trei ani, — după alergări pe câmp, în reverendă, pentru a-le predica la „fața locului“, Dumineca în zori, — s'au sistat clăcile, s'a populat biserica și imediat s'a îndreptat spre alt orizont și busola simțimentelor. În parohia a doua, curat unită, lucrul de Dumineca era rău văzut, indeletnicirea căorva... „slabgi“. În patru ani am avut atât mulțumire sufletească, cum n'oi mai avea poate viața întreagă. Din cinci membri ai familiei, cinci veneau la sf. Liturgie. Nici o realizare acolo nu mi-a fost grea. A treia

liste. Vreau din nou și hotărât o nouă cultură creștină. Numai poporul cel mai creștin din Europa să n' poată avea curajul de a-și afirma credința și în școală? Tocmai acum și-au găsit „filozofii“ lui momentul să se isbească de religie? Căci, nu știm ce-or vrea să zică cu „clericalizare“; în fond însă asta o cer: mai puțină religie!

De astfel de „filozofii“ neamul românesc n'are nevoie. Șinici ministerul instrucțiunii de astfel de sfaturi!

parohie, e cu două părți reformați și o parte uniți. Pacostea primei parohii se repetă în variante reformate. Când sună clopotele și bat tocile, românul prinde coasa și furca; pe când începe Liturgia e infierbântat deja în avântul culcării brezdelor, ori își contemplă rotocoalele de fân. Apoi dacă se face asta Dumineca în timpul sf. Liturghii, logic e ca Vinerea, în postul Sântel-Mării, la pomana mortului să se servească... „székely-gulyás“, e natural ca tinerii să-și lapede legea și naționalitatea de dragul unei... rochii reformate, etc. Predica e pentru câteva babe și păreții sf. biserici. Și tot răul vine de aici: Biserica goală — suflete goale. Nu există ziua Domnului — există anul mamonei. Sensibilitatea sufletului e atrofiată, amorțită și din letargia nesimțirii e greu să trezești pe oricine, necum pe cei cari „așa s'au pomenit“.

Mă gândesc, că oare mai există preoți cari să-și are și secrete Dumineca cu... claca? Și — mi-e rușine să spun — ... există! Oare nu constituie asta cel puțin o... transgresiune? Și, dacă, da, de ce nu se sancționează?! Indeletnicirile duminicale ale unor preoți-economi ar trebui și ele verificate cu ocazia vizitelor protopopești!

Și apoi oricât s'ar trudi preoții — cari se trudes — până nu vor interveni cei în drept ca legea repausului să se respecte — rezultatele vor fi sporadice și de scurtă durată. Mai ales că sunt și preoți cari se eschivează să înceapă lupta contra acestui gigant incurajat de materialismul zilei și de nepăsarea vinovată a autorităților competente. E de mirat cum dintre atâtea autorități și oameni „luminați“ nu se află cine să observe rana și să se sesizeze. O rană care infectează întregul corp al națiunii. Cum vor fi cetățeni întregi sufletește, morali, când pentru întărirea sufletului nu li-se acordă nici a șaptea parte din cât se dă pentru satisfacția trupului, a cărui poște insașiabile sunt cauza tuturor dezecilibrelor de azi?! Ba, mai mult, nu să li-se dea posibilitatea, respectiv obligativitatea cultivării celor spirituale, — dar li-se răpește, li-se ia cu forța ziua mare a sufletului. Toate bălcurile din țara românească s'au fixat intenționat pe ziua de duminica ori sărbătoare. Au făcut-o zi a banului, a neguțătorilor și a furturilor. Multe oficii — în administrația satelor, — din motivul rentabilității, lucrează mai cu frenezile tocmai între orele 9—12 de duminica și sărbători. Recrutările, până și cele de cai și harnașamente, atacă și ele prestigiul duminicii. Vizele livretelor militare, voturile dentru toate camerele, — toți și toate s'au

adunat împotriva Domnului și a sufletului creștinesc. Și, culme a ironiei, — toți aceștia se improvizează de aderenți și apostoli ai moralei creștine, — piatra pe care se înalță cetatea națiunii. Ori sunt inconștienți, ori — mai probabil — demagogi ai crezului sfânt.

Că se vor lua măsuri pentru respectarea zilei celei mari, e puțin probabil. Dar noi, preoții avem o datorie: să pretindem tuturor respectarea poruncii lui Dumnezeu și a țării. Presa creștină — poate chiar și marile cotidiene din capitală — trebuie să stăruie atâtă până vor înțelege cel chemați că e timpul suprem să curmăm ateuismul împotriva celei mai simple vieți sufletești: dacă țărănul n'are Duminecă și rugă — nu va avea nici frică de Dumnezeu, nici de nimeni. Și viitorul numai bun nu va fi.

Dacă statul jertfește milioane pentru institutele de educație religioasă, dacă a înțeles să aducă și lege pentru respectarea poruncii lui Dumnezeu, — de ce tolerează totuși abuzurile revoltătoare, cari numai în interesul său nu sunt?!

În țară creștină, cu deviză creștină, cu două biserici naționale, cu un popor religios până la superstiție, — dăm spectacol răsăritean, trecând peste ridicol. O pildă de consecvență și respect de noi înșine am putea lua până și dela internaționalii jidani, a căror odihnă trupeză de sâmbăta nu o pot conturba toate mulțimile neamurilor conlocuitoare și nici chiar târgurile și ocaziile gheșeftului.

Felul cum azi se respectă duminicile și sărbătorile — aduc tuturor un păcat greu, o rușine mare și o imensă pagubă sufletească!

Cine se va alarma și ce măsuri de îndreptare se vor lua? — Cine va trăi până atunci va vedea.

Ocaziile sfinte. Toamna ca și vara, reuniunea de misiuni arhiepiscopale își continuă cu hărnicie munca binecuvântată. În numărul nostru trecut am încrestat un șir întreg de parohii, pe care le-a cercetat râvna ei înviorătoare de suflete. Intregim lista cu încă două: Intregalde și Dumitra, în cari truda de părinte misionar a avut-o păr. *Iosif Pop* din Galtiu.

La *Intregalde* misiunile s'au ținut în 13—15 August. Neanunțate. Comuna de munte, întinsă pe răză de 6—7 km. Vesteă slujbelor dela biserică pătrunde greu pela casele ascunse după stânci. Apoi, mulți credincioși duși „la țară”. Așa, abia vreo 200 au cercetat predicile și jumătate din ei s'au înviorat sufletește în bala pocăinții. — *Dumitra*, în 17—18 Septembrie. Din totalul de 350 credincioși capabili de taina altarului — mulți din ei sunt risipiți prin țară, fiindcă o grîndină cumpărită le-a nimerit anul trecut toată recolta — mai bine de 250 s'au apropiat de Domnul. La spovediri au ajutat păr. *Filip Gabor* din Hăpria și *Vasile Gherman* din Straja. Toate perechile de concubinari, între cari nu sunt piedici de căsătorie, 8 la număr, au făcut cu acest prilej promisiune solemnă, că peste câteva săptămâni se vor prezenta, toți în aceeași zi, la cununia bisericească. Iar un grup de tineri, feciori și fete, au făcut de pe acum legământ jurat, de-a se căsători, la timpul său, în fața altarului.

Multe lucruri bune și folositoare fac misiunile. Unele, ca acestea, se văd. Și mai multe cari nu se văd. Lăudat fie Domnul pentru toate!

„**Timpul miracolelor n'a trecut.**” Așa începe un mic afiș-reclamă, ce se distribuie pe străzile Parisului și din care ne-a adus cineva și nouă un exemplar. Iată ce spune mica reclamă:

„**Conferințe de evangelizare și de vindecare pentru toate boalele** au loc în fiecare Marți și Vineri la ora 20, iar Duminică la ora 15, 1 Rue de la République (aproape de gara delă Grande-Ceinture) Argenteuil. Toată lumea se invită cu drag. Intrare liberă.”

Iată cum protestantismul din Franța revine la credința în supranatural. Acest fapt este în sine o dovadă că timpul minunilor n'a trecut. Altă chestie, cum se vor prezenta minunile pe cari ei le vestesc, în legătură cu evangelizările lor. Acestea nu sunt decât reeditarea unor pfacțe secrete pe cari le înțeleg și la noi, la Penticostaliști! Minuni adevărate la ei ar fi egal cu a culege din scaiu smochine! (N. B.)

Românii la Papa

Momente din călătoria pelerinilor noștri

Pelerinii noștri, pe cari gândul și ruga noastră îi însoțește pretutindeni au sosit, Duminică seara, în Cetatea Eternă. În frunte cu arhierii, ei urmează, cu însuflețire și emoție, programul stabilit. Agenția „Rador” a făcut cunoscute gazetelor din țară momentele mai însemnate ale primelor zile. Precum urmează:

Marți, d. ministru *Lugosi* a oferit un dejun intim episcopilor români și notabilităților din pelerinaj.

Seara la ora 20, pelerinii au fost primiți în *audiență solemnă la Papa*. În clipa când și-a făcut apariția Sfântul Părinte, corul pelerinilor a cântat imnul „Tu ești Petru”. Apoi Papa, după ce a trecut prin fața pelerinilor — cari i-au sărutat mâna — s'a suit pe tronul papal înconjurat de garda papală, de episcopii români și de reprezentanții legației României și a rostit o caldă cuvântare:

„Români — Romanii, a spus Sfântul Părinte, sufletul vostru unește acestea două mari prerogative ale voastre, romanismul vostru și creștinismul vostru profund, de care dați dovadă în aceste vremuri de criză universală, venind cu multe sacrificii ca să cinstiți împreună cu noi patimile și moartea Domnului și ale principelui apostolilor.

„Din România — geograficește departe dar scumpă sufletului nostru și totdeauna aproape de inima noastră, — ați venit la noi ca să împreunați rugăciunile și jertfele voastre cu dragostea Sfântului Părinte. Vă împărtășiți de marile preocupări de care este cuprins creștinismul, care prin doctrina lui și profunditatea culturii sale, poate singur înălța umanitatea acolo unde gândurile tuturor o doresc să ajungă.”

Sfântul Părinte a făcut apoi o expunere dogmatică a efectelor patimilor Mântuitorului asupra sufletului omnesc. După aceea a implorat binecuvântarea cerească asupra neamului românesc, asupra României și a episcopilor români, „ca să-și îngrijească cu sfințenie „turma”. „Profund mă doare — a adăugat Papa — că venerabilul vostru mitropolit, bol-

Foiața „Unirii”

Franța și Misiunile

— Notițe informative —

În cel din urmă douăzeci de ani un viu și foarte animat curent s'a pornit în Franța pentru marea problemă a popoarelor încă necreștine. E incontestabil că dintre toate țările, cari contribuiesc la întinderea Bisericii lui Hristos acolo unde ea încă nu este stabilită, una dintre cele mai impozante și mai înfloritoare în misionari e tocmai Franța.

La lumina faptelor și statisticelor, vom vedea ceace este armata cuceritoare a Bisericii cat. franceze și care este opera înălțătoare pe care ea o îndeplinește.

Înainte de asta cu cinci ani, statistica expoziției misionare din Vatican, în ultimul său recensământ, număra 121.752 persoane devotate misiunilor. În acest număr, relative mic, călugărițele au și ele partea lor de 30.756, având deja locul lor bine desemnat pentru viitor în răspândirea catolicismului, aducând un admirabil concurs clerului misionar.

Însă aceste congregații misionare sunt peste tot în deplină creștere și progres. Iar elementul principal, care predomină, e fără

îndoială cel francez. Căci din întreaga armată misionară, două treimi sunt francezi.

E evident că acest procent variază după ordinele religioase și după regiunea și continentul, unde evanghelizează fiecare dintre aceste instituții religioase.

Printre ordinele călugărești, unde elementul francez e reprezentat peste așteptări, trebuie citat în mod particular: Ordinul Iezuiților, cari sunt în primul rând ca număr. Ei sunt mai mult de 2000 de persoane, cari lucrează pentru Biserica lui Hristos printre neamuri.

Un rol considerabil, atât în apostolatul Europei cât și în încreștinarea popoarelor fără Dumnezeu, joacă ordinul Sf. Francisc d'Assisi. Dintre ei Frații minori și Capucinii mai ales, au format și formează deapurul ordinul misionar prin excelență. Preoții lor, n număr foarte frumos, poartă mesajul divin dela un capăt la altul al universului. Asemenea Dominicani, cari contribuiesc într'un mod numeros la răspândirea Evangheliei sfinte printre păgâni.

Nu trebuie însă uitat că Franța, pe lângă obolul său constant și considerabil adus marilor ordine de altădată, a dat naștere, dela a II-a jumătate a secolului al XVII-lea, la mai mult de 30 de grupuri de călugări, cari, toți, au recrutat armata lor din lumea întreagă.

Sunt de amintit următoarele congregații, cari sunt de origine pur franceză: Soc. Misiu-

nilor Străine din Paris, care își recrutează membrii săi numai din Franța, cu peste 1500 de persoane; Ordinul Preoților Spiritului Sfânt, cu 800 de preoți; Marea Congregație a Sf. Vincențiu de Paul; Preoții Lazariști, cari numără mai mult de 1000 de preoți. Trebuie însă menționat, că, printre toate ordinele religioase, se poate afirma, că sf. Vincențiu de Paul e primul care a fondat o congregație de misionari în înțelesul strict al cuvântului.

Apoi Preoții misiunilor africane din Lyon, cu 500 de preoți misionari. Amintim în mod special pe Părinții oblași ai Neprihănitei Fecioare, cu 1600 de preoți misionari.

La toate aceste e de adăugat obolul adus de Alsacia și Lorena și Canada franceză, cari au ajutat, și ajută încă și azi, la susținerea numeroaselor misiuni franceze.

Câmpul de cucerire e vast și imens. Căci divinul Mântuitor a instituit Biserica sa pentru toate neamurile, trimițând urmașii săi usque ad ultimum terrarum. Prin urmare în Asia ca și în Africa, în Oceania ca și în America, din extremul Orient și până în depărtatul Occident, zelosul misionar își desfășoară cu iscusință activitatea-i rodnică și binecuvântată.

Eminentele servicii, pe cari misiunile le-au adus — atât științei cât și civilizației, sunt foarte numeroase și multilaterale.

Intr'adevăr, apostolatul misionar a lucrat mai ales în două ramuri speciale: dezvoltarea

nav, nu poate fi aici să se bucure împreună cu voi și cu mine. Îi trimit de aici binecuvântarea mea apostolică". Apoi Papa binecuvintează pe toți pelerinii prezenți și pe familiile lor. „Tineretul român — își încheie Sfântul Părinte cuvântarea — este speranța voastră, este viitorul înfăptuirii marilor voastre idealuri. El va ști să acționeze și să înalțe opera voastră până la marile destine ce l-au fost hotărâte de Dumnezeu". Corul intonează „Mulți ani trăiască", iar Papa se retrage în aclamațiile pelerinilor. Audiența a durat mai mult de o oră.

Astăzi după amiază d. consilier Drossu, însărcinat de afaceri pe lângă Vatican, a oferit episcopilor români și celor 50 de pelerini o recepție în saloanele legației. Într-o admirabilă cuvântare d. Sa urează bun-venit pelerinilor, subliniind îndoitul scop al pelerinajului: „Ați venit să vă închinați la Roma, leagănul bisericii creștine și leagănul romanității și al strămoșilor noștri", a încheiat d. Drossu.

Din partea pelerinilor a răspuns monseniorul Cottor, mulțumind monseniorului Pizzardo, reprezentantul secretarului de stat al Vaticanului, cum și înalților prelați pontificali cari erau de față.

Miercuri dimineața, pelerinii se vor duce să depună o coroană pe mormântul marelui martir național, episcopul Inocențiu Micu.

Jubileu fără tîmbălău. La adunarea generală a Reuniunii de misiuni — cetim în ultimul număr (17—18) al „Sionului Românesc" — Preasfințitul Alexandru al Lugojului a felicitat călduros pe președintele acestei reuniuni, p. canonic Dr. Nicolae Brînzeu, care în 30 August c. a implinit 25 ani de cinstită și rodnică preoție, și tot în această toamnă 30 ani de necurmată și multilaterală activitate publicistică.

Interesăm și noi, cu sinceră bucurie, pe răbojul vremii, această dată sărbătorească. Hărnicia talentată și în veci neobosită a p. Brînzeu, pusă în întregime în slujba bisericii — de par'că nici n-ar fi avut vreodată griji familiare, deși este fericitul părinte alor 4 odrasle, dintre cari trei la universitate! — partea lui de contribuție preioasă la toate mișcările bune dela noi din ultimul pătrar de veac, sunt în deobște

cunoscute și de toți admirate. Nelipsit în nici o acțiune bisericească, socială, culturală, p. Brînzeu a găsit totuși vreme pentru a-și satisface „patima" sa favorită: scrisul. De 30 ani, numele lui figurează mereu în publicațiile noastre. În presa noastră și în marile cotidiene din capitală articolele, studiile și însemnările lui se țin lanț. La toate problemele importante știe să spună un cuvânt documentat. Scrie cărți. Un șir întreg. Incepând cu „Chestiuni contemporane" publicată la Petroșeni în 1910, și urmând cu atât de folositele broșuri „Pocăiții", până la „Păstorul și turma", marea hodegetică din 1930. Să nu uităm Catehismele sale, din cari învață elementele credinții toți copilașii bisericii noastre. Și cine nu-și aduce aminte de gazetele și revistele scoase de p. Brînzeu? În special de „Păstorul sufletesc", care așteaptă zile mai bune pentru a reînvia. „Unirea", în chip deosebit, este mândră, că în coloanele ei și-a început Sf. Sa atât de rodnică activitate publicistică, cu articolul „Cosmopolitismul religiei", din 31 Octomvrie 1903. — Împreună cu toți prietenii, trimitem p. Brînzeu cele mai sincere urări. Dumnezeu să-l țină încă mulți ani, rodnici și senini, spre bucuria familiei sale și a bisericii noastre!

Austria catolică. Viața și altfel greu încercatei Austriei a fost frământată tot mai primejdios în vremile din urmă. „Hitlerismul" o amenința serios cu un „Anschluss", cu sila. Partidele politice și mai ales diferitele organizații cu caracter militar au ajuns la raporturi încordate până la violență. Viața economică zdruncinată s'a resimțit dureros de această fierbere a neliniștii. — De aceea guvernul, în înțelegere cu președintele republicii și având și simpatiile unor puteri externe (Italia, Franța), s'a văzut îndemnat să schimbe radical felul de organizare și cărmuire strict democratice de până acum, cu unul de mână forte și de caracter național-fascist. Luând conducerea celor mai importante departamente, premierul Dollfuss este astăzi aproape dictatorul Austriei. Această operă, menită să transforme din adâncimi întreagă așezarea țării, este susținută de puternica organizație național-militară a „Heimwehrului" de sub comanda prințului Starhemberg, care a

fuzionat, de curând, și cu „frontul patriotic". Astfel noul regim se poate socoti tare. Singură Viena socialistă mai opune oarecare rezistență. Prințul Starhemberg a anunțat însă că în curând și municipalitatea capitalei va fi scoasă de sub influența marxistă. — Statul se va organiza, după cum reiese din diferite declarații programatice ale actualilor conducători, pe temeuri creștine-catolice, după directivele generale cuprinse în enciclicile sociale ale Papei, tinzând spre idealul statului corporativ-creștin.

Reușita depinde însă în mare măsură și de factori externi. Oricum, experiența ce se face este din cele mai interesante și instructive.

Știri mărunte

Reforma calendarului. Nu numai Societatea Națiunilor, ci și Vaticanul se ocupă de această problemă importantă. Pentru studierea ei Papa a constituit, la timpul său, o comisiune specială, din cardinali. Această comisiune și-a terminat lucrările și a prezentat Sfântului Părinte concluziile la care a ajuns. Depinde acum exclusiv de deciziunea Papei, dacă reforma se va realiza, ori Biserica va rămâne la calendarul actual.

Spre pace confesională în Jugoslavia. Revista teologică „Svetoslavije", din Zagreb, semnaleză tendințe îmbucurătoare de înțelegere cu catolicii în rândurile ortodoxiei jugoslave. Curentul acesta de pace este viu și activ mai ales între studenții teologi dela universitatea din Belgrad. Ei socot necesară o înțelegere și colaborare pentru a lupta cu succes împotriva marxismului și francmasoneriei cari s'au întărit primejdios în vremea din urmă. Drept mijloace de apropiere ei propun, între altele, introducerea calendarului nou în biserica ortodoxă și, de altă parte, întrebuintarea limbei slavone vechi, „glagolica", la toate serviciile divine în bisericile catolice ale Jugoslaviei. Greutate ar fi, la această condițiune din urmă, faptul că o bună parte din catolicii Jugoslaviei nu sunt slavi, ci alte neamuri.

Mărturie nesuspectă. „Asociațiile Catolice" din Statele Unite au ținut de curând o conferință națională, în Washington. A făcut

elitelor intelectuale, atât bisericească cât și civilă; și organizarea socială și orândulala echitabilă a condițiilor de lucru. Pentru că preotul misiонер, mînat de dorul de a mîntui sufletele, trebuie să convingă pe necredincioși, că preotul catolic venit din Europa nu este auxiliarul travestit al negustorului și al soldatului și că credința, pe care el le-o predică, nu este un import pur și strein, destinat a-l pregăti la o dominație politică sau la o exploatare economică. Deci el trebuie să atingă *intelligenza cultivată*, înstruindu-l, prin o filozofie sănătoasă, arta de a exercia în jurul ei o influență binefăcătoare.

În acest scop misiionarii lucrează, ani de-a rândul, zidind peste tot clădiri ce le servesc de locuințe. Gîndul lor imediat, după ce sunt provăzuți cu cele necesare pentru locuințe, și și-au câștigat câțiva credincioși pentru religia creștină, e de a-și aranja un mic local, care cu timpul se transformă în o frumoasă catedrală. Numărul bisericilor și al capelelor se urcă azi la peste 60 de mil.

Nu e neglijată nici partea pur intelectuală. Numeroase școli, secundare și elementare, aduc serviciul enorm acestor popoare puțin avansate. Faimica Universitate sfântul Iosif din Beyruth (Liban), înființată în 1875 de Iesuși ne este cea mai palpabilă dovadă. Provăzută cu un colegiu universitar, 11 școli primare, facultate de teologie, filozofie, medicină și

farmacie, școală de drept, de ingineri și un observator; a căror catedre sunt onorate în mare parte de călugări și bărbați francezi.

Ceeace impresionează mai mult spiritul acestor neamuri sunt multele orfelinate, spitale și clinici, cari întregesc o mulțime imensă de copii, culșii de pe străzi sau rămași orfan, aplică remedii moderne bolnavilor și ocrotesc pe cei căzuți în neagră mizerie. Toate acestea institute ale carității sunt provăzute cu cele mai moderne producții franceze, grație spiritului creștin francez.

Cînd e vorba de misiuni nu se poate trece cu vederea marea falangă a surorilor misiionare, cărora le sunt încredințate operele caritabile: orfelinatele, spitalele, dispensariile etc. Ele aparțin la 206 congregații, dintre cari 64 sunt franceze. Restul: 27 americane, 20 italiene, 18 canadiene-franceze, 16 olandeze, 14 germane, 12 belgiene și alte națiuni europene.

Între ordinele religioase feminine marea parte o au: Dominicanele și Franciscanele. Nu mai puțin meritorie e și puternica Congregație a Lazaristelor a sf. Vincențiu de Paul, sub conducerea cărora stau o mulțime de spitale și orfelinate.

E de remarcant însă, că la seria frumoasă și bogată a congregațiilor religioase franceze se atașează, ca și un corolariu, activitatea serioasă și fructuoasă a clerului mirean francez.

Indemnurile înțelepte ale marelui Papa Benedict al XV-lea, în enciclica „Maximum illud", și sfaturile bine chibzuite ale sf. Părinte Piu XI-lea, Papa misiunilor, în „Rerum Ecclesiae", de a veni într'ajutor, atât moralcește cât și materialcește, misiunilor, nicăiri n'au aflat un răsnet mai puternic ca în mijlocul clerului francez. Două mari societăți: „La Propagation de la Foi" și „La Sainte Enfance" — cari datează din secolul trecut — susțin și propagă cu mult elan apelurile Suveranilor Pontifici. Bugetul acestor două instituții pune la dispoziția sf. Părinte peste 70 milioane franci francezi pentru misiuni. Iar împreună cu contribuțiile materiale furnizate de „L'oeuvre de Saint Pierre Apôtre" această sumă se ridică la 100 milioane.

Veacul nostru și-a avut și el surprizele sale, pentru misiunile franceze. O inițiativă nouă a fost luată în 1915, care a dat emulației misiionare, printre catolici, un nou îmbold: „L'Union missionnaire du Clergé" înființată cu concursul „Soc. Misiunilor străine din Milan" și aprobată de Benedict al XV-lea.

Scopul său e de a grupa în jurul ei pe toți membrii clerului francez, pentru a face din ei propagandiștii Ideii misiionare printre credincioși. Jumătate din clerul francez face parte din această uniune, angajându-se de a munci pe toate terenele pentru scopul acestei societăți.

profundă impresie cuvântul rostit cu acest pri-lej de către președintele Roosevelt, care a accentuat uriașa importanță a sentimentului religios în viața popoarelor. Prin el face progrese atât de îmbucurătoare spiritul de justiție socială. Tot el desăvârșește caritatea, el animează diferitele asociațiuni de asistență socială și morală, absolut necesară țării, pe lângă toate strădaniile guvernului de a ajuta armata celor nevoiași. »Credința în Dumnezeu — a adăugat președintele — constituie o nevoie esențială a rasei omenesti«.

Locale. Dumineca viitoare, a 4-a după înălțarea Sfintei Cruci, va predica în catedrală p. Teodor Megieșan, profesor al școlii normale de învățători.

— Un grup de profesori dela școlile noastre s'a constituit în toată legea în vederea editării unei reviste. Pentru a pregăti terenul acestei publicațiuni și mai ales pentru a spori și pe această cale fondurile născute din contribuția lor benevolă, au aranjat, Duminecă 1 Octomvrie, o *serbare artistico-literară*, în sala de gimnastică a liceului de băieți. Programul bogat. D. I. Covrig-Nonea a ținut o conferință despre »criza literară contimporană«; dra Lia Duca a citit versuri scrise de prof. V. Stanciu; d. Pavel Dan și-a citit nuvela »Banii«. A fost și puțină muzică: a cântat dra Livia Balla, acompaniată la pian de V. Cenariu; apoi alt punct: C. Cherebețiu și V. Cenariu. Programul l-a încheiat: »Focul dela Proștea Mare«, schiță veselă de Dr. N. Lupu. Publicul care a umplut marea sală a uâmas încântat atât de program, cât și de inițiativa tinerilor profesori. O salutăm și noi cu toată inima și li dorim isbândă!

Filmul diasporei. Reuniunea germană »Bonifatius« s'a îngrijit să aibă un film al diasporei, care să arate viu, așa zicând: ad oculos, mizeriile ce are de îndurat catolicismul în regiuni unde e în minoritate simțitoare. Textul l'a scris pr. Melchior Grosseck din Berlin. Toată piesa stă din trei acte reprezentând mizeria din pastorație, greutățile de comunicație, și sărăcia din diasporă, scoțând însă la iveală și câteva aspecte mângâietoare. Încheierea o formează diagrame statistice, cari aduc aminte privitorilor că »an de an în diasporă își pierd credința cam 40.000 de copii, își pierd sufletul cam 25000; că în cei 82 ani de viață ai săi »Boni-

În zilele de 4—8 Sept. c. s'a ținut la Strasburg al II-lea congres al Uniunii misiunare a clerului, unde s'au desbătut, împărțite pe secții, chestiunile cele mai ardente și mai serioase cari privesc deaproape nevoile actuale ale misiunilor.

Unde sunt apoi celelalte societăți, cari își au și ele partea lor remarcabilă, și care nu trebuie ignorată. Ca »L'Oeuvre d'Orient«, fondată în 1856, pentru școlile din Apropiatul orient. Apoi »l'Oeuvre apostolique« din 1838, care asigură și întreține cultul divin. »Les Amis des missions« din 1923, care lucrează pentru propășirea intelectuală și valoarea civilizatoare a misiunilor.

Ce să zicem de tinerimea universitară franceză: »La Fédération nationale des Etudiants catholiques français«? De expozițiile interesante și frumoase, de revistele bogate, de cărțile multe, cari toate dovedesc voința fermă a Bisericii franceze de a răspândi în tot universul predicarea Evangheliei, urmărind fără întrerupere misiunea sa civilizatoare și mântulrea sufletelor?!

Ce secol frumos de cucerire creștinească trăim, și cât de triumfător e secolul al douăzecelea.

St. B. Dragu

fatiusverein«-ul a adunat peste 123 milioane MU, a înființat mai mult de 4500 de centre bisericești, subvenționează în permanență 1100 de comunități, susține 182 de căminuri pentru copii și 102 școli catolice, salarizează 464 preoți și 203 puteri didactice«. — Dacă atâtea sunt mizeriile unde se lucrează și se jertfește atât, la ce să se aștepte biserica acolo, unde nici nu se prea lucrează, nici nu se prea jertfește pentru scopuri strict spirituale și din motive pur religioase?

Bancnote nouă. Pe zi ce trece sporște armata falsificatorilor de bani. Piese de 100 Lei, mai ales, ies în număr mare din atelierele clandestine. Și atât de bine imitate, încât doar după sunet dacă se mai pot deosebi. Imitarea bancnotelor de 1000 Lei, este, de sigur, mai grea. Dar și mai rentabilă. Se falsifică deci și astea. Banca Națională a luat măsuri de apărare. Intre altele: Incepând cu ziua de 16 Octomvrie va proceda la înlocuirea acestor bancnote cu altele noi, de aceeași valoare. Măsura e bună. Nu numai împotriva falsificatorilor. Vor trebui să vină în țară »albăstrelele« cari zac acum, teancuri întregi, prin cele safe-uri din străinătate. Și, cu paza de acum, cu greu vor mai putea găsi acelaș drum păcătos. Vor trebui puse în circulație acasă. Mai ales dacă sa vor mai lua și alte măsuri, cari să împiedece teaurizarea primejdioasă de-acum.

Aviz școlar. Ni-se cere publicarea următoarelor: *La Acedemia de Muzică și Artă dramatică din Cluj* pentru cei cari din diferite motive bine justificate nu s'au putut înscrie și prezenta la examenele de admitere regulate, ținute în luna Septemvrie, înscrierile pentru examenele de admitere excepționale se vor ține până la 10 Octomvrie 1933, iar exmamele de admitere în ziua de 11 Octomvrie 1933, după programa ce se va anunța la Academie. — Pentru secția pedagogică se cere bacalaureat. — La secția cânt și dramă, în mod excepțional, se pot înscrie și absolvenți ai cursului inferior de liceu sau ai vreunei școli similare ca grad de cultură. — Acestea sunt ultimele înscrieri și examene de admitere, pentru oricine și pe lângă orice motive. — Informațiuni detaliate cereți la Academie.

Cursuri de bucătărie. Ni-se cere publicarea următoarelor: »Se aduce la cunoștința onoratului public că în Internatul de fete al Asociațiunii »Astra« se țin și în acest an cursuri practice de bucătărie fină. În aceste cursuri de 3—5 sau 10 luni se dă posibilitate tinerelor, fete să învețe atât pregătirea mâncărilor simple, cât și a celor mai fine pastete, cozonaci, prăjituri, torte, dulceturi, șerbeturi, înghețate etc. Pentru informațiuni a se adresa Direcțiunii Internatului de fete al Asociațiunii »Astra« Sibiu, strada Șaguna Nr. 8.

Telefonul „Unirii“

C. Găinari. Dorința e bună și frumoasă. Să sperăm că va fi și realizabilă. — Comparația cu »seminariile« ortodoxe însă nu prea stă. Acelea sunt un fel de școală secundară și se poate admite mai ușor un examen diferențial între ele și liceu. Ceeace nu e tocmai la fel la noi. Oricum, nu știu cum am putea servi cauza noi, cari dorim să-i fim de folos.

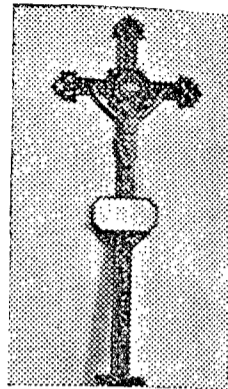
P. Reghin. Discuțiunile stăruitoare, din ultima vreme, în presa ortodoxă asupra problemei alegerii de episcopi, sunt cât se poate de firești. Sunt trei eparhii vacante: Huși, Cetatea-Albă și Caransebeșul. Cele trei luni, prevăzute în lege ca termen maxim pentru completarea eparhiilor vacante, au trecut de mult. Protestele cari au început a se ridica pe acest titlu sunt deci perfect îndreptățite. — Acum, în sfârșit, le-a venit sorocul. Congresul național-bisericesc a fost convocat pentru zilele de 19—21 Octomvrie. Atunci se va face și alegerea. De candidați nu e secetă. Sunt până acum 20 în cap. Și poate vor mai fi. Intre ei 6 ardeleni. Se fac de pe acum, în aceleași organe de presă, aprecieri și pronosticuri. Vom vedea, care va fi sfârșitul. Noi avem o singură dorință: să fie aleși cei mai vrednici, cei cu mai mult duh bisericesc și zel religios. Aceștia ne vor fi totdeauna mai aproape decât simplii vânători de glorie deșartă.

B. Cluj. Nu avem nici o informațiune deosebită în cauză. Am citit doar în gazete notița stereotipă dată »dela Sf. Sinod«, care anunță, că p. Patriarh »a dispus editarea unui magazin-revistă de doctrină și informațiune ortodoxă în limba franceză, la care vor fi chemați să colaboreze pe lângă teologii din țară și teologii din celelalte biserici ortodoxe«. Hotărârea s'a luat »în urma informațiilor căpătate recent asupra răsnetului favorabil pe care ortodoxia îl află în lumea apuseană«. Nu știm de ce anume răsnet e vorba. Poate o fi aluzie la celebrele conferențe cu sectele protestante. Ori la interesul, viu și înțelegător, din biserica Romei pentru

cauza orientală. Ori-cum, depinde numai de conducătorii viitorului magazin-revistă — care încă n'a apărut — ca ea să fie un nou instrument de pace și apropiere între cele două lumi despărțite. Ceeace dorim și noi.

Anunț

Am onoare să aduc la cunoștință On. Preoți că în prăvălia mea, pe lângă tot felul de obiecte bisericești ca: odăjdii, prapori, potire, candelabre, cădelnițe, clopote, din cele mai bune materiale și cea mai fină calitate, am și *Cruci* de ridicat în fata bisericilor pentru *Anul Sfânt*. Sunt fabricația mea, din fontă, vâpsite negru, purtând chipul Domnului Hristos minunat bronzat. Mărimea: 110 pe 40 cm. Prețul 400 Lei bucata. Notez că aceste cruci se pot fixa atât în lemn cât și în beton.

VASILE HOZA
Sibiu, Piața Mică

6-?

FRIDERIC HÖNIG

ARAD, STRADA BARIȚIU 10-21

Cea mai veche și mai mare turnătorie de clopote din România.

Fondată
la anul 1840

La comandă fabrică clopote de orice mărime, din cel mai curat bronz pentru clopote, pe lângă garanția mare și cu prefixarea precisă a tonurilor. Invenție proprie licenție

Rechizite și scune de fer pentru clopote. Motoare electrice pentru clopotit. — Telefon 376.

15

TURNATORIE DE CLOPOTE

FRITZ KAUNTZ

fost

SCHIEB & KAUNTZ
Sibiu — Str. Morilor 2

Livrează clopote de biserică pe garanție de ani îndelungați, turnate din material de prima calitate ca înainte de războiu, efeptuate în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale!

Pe scrisori rog a se indica adresa precisă

3-7 999

RECLAMA
este sufletul comerțului